

Zápis zo zasadnutia
Rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie (ďalej len „rada vlády“)
konaného dňa 21. októbra 2019

Počet členov rady vlády:	35
Prítomní:	27
Z toho v zastúpení:	7
Ospravedlnení:	8
Neospravedlnení:	0
Hostia:	12

Prezenčná listina v prílohe.

Čas rokovania: od 10:00 hod. do 13:45 hod.

Miesto rokovania: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
zasadacia miestnosť č. 117

➤ **Otvorenie:**

Ján Richter, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predseda rady vlády

- privítal členov rady vlády a prizvaných hostí, zároveň pripomenul prítomným aktuálne plynúci „Mesiac úcty k starším“, ale to neznamená, že by sme si mali ctíť starších len v mesiaci október. Tento mesiac treba využiť práve na to, aby sme si viac a častejšie pripomínali a uvedomovali ich prítomnosť a životaschopnosť, čoho známkou je aj to, že máme náš poradný orgán vlády. V regiónoch sú to práve seniorské organizácie, ktoré udržiavajú tradície a folklór a sú inšpiratívni pre mladšie vekové kategórie. Prítomným seniorom poprial pokojnú jeseň života a veľa zdravia, aby pociťovali vzájomnú úctu nie len vo svojich rodinách, ale aj od spoločnosti,
- následne otvoril zasadnutie,
- prešiel rovno k procedurálnym otázkam týkajúcim sa priebehu a obsahu zasadnutia,
- bolo konštatované, že rada vlády je uznášaniaschopná, (prezenčná listina je v prílohe),
- následne predložil na schválenie návrh programu zasadnutia, (ktorý bol prílohou k pozvánke), s možnosťou jeho doplnenia,
- súčasne prítomných informoval, že riaditeľka odboru dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb MPSVR SR, Mária Košútová, požiadala z dôvodu kolidujúcich pracovných povinností o zmenu poradia prerokovávaných bodov nasledovne: bod č. 4 ako bod 1. A bod č. 6 ako bod 2.

Návrh programu:

Otvorenie

- 1. Periodická správa o vývoji kriminality páchanej na senioroch za rok 2018*
- 2. Informácia o činnosti expertnej pracovnej skupiny na analýzu možností zavedenia poistenia v odkázanosti na pomoc inej osoby*

3. Informácia o postupe prác na príprave nového Národného programu aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030
4. Sociálne služby pre seniorov na Slovensku – informácia o zisteniach z výkonov dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb v roku 2018
5. Koľko stoja sociálne služby pre odkázaných seniorov a kto ich platí?
6. Informácia o liste verejnej ochrankyne práv o vykonaní celoslovenského prieskumu úrovne kontroly dodržiavania ľudských práv v zariadeniach sociálnych služieb so zameraním na seniorov
 - stanovisko sekcie sociálnej a rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR k správe z vykonaného prieskumu
 - stanovisko sekcie kontroly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR k správe z vykonaného prieskumu
7. Rôzne

Záver

- ďalšie návrhy na doplnenie programu neboli predložené,
- návrh programu bol konsenzuálne schválený so zmenou poradia prerokovávaných bodov

➤ **Bod č. 4. Sociálne služby pre seniorov na Slovensku – informácia o zisteniach z výkonov dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb v roku 2018**

Ján Richter, predseda rady vlády

- na základe schváleného programu so zmenou poradia bodov programu otvoril rokovanie k bodu č. 4,
- odovzdal slovo riaditeľke odboru dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb zo sekcie kontroly MPSVR SR, Márii Košútovej, aby nás poinformovala o činnosti svojho odboru,

Mária Košútová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- hneď na úvod dala do pozornosti fakt, že zariadenie sociálnych služieb s celoročnou pobytovou formou (ZPS, DSS, ŠZ, ZOS) sa dňom začatia poskytovania sociálnej služby stáva pre prijímateľa jeho prirodzeným prostredím, stáva sa jeho súkromím a preto sa na neho vzťahujú ustanovenia Ústavy SR o základných ľudských právach a slobodách.
- V zmluve o poskytovaní sociálnej služby, platnej dňom podpisu, sú okrem iného uvedené podmienky poskytovania sociálnej služby, práva a povinnosti prijímateľa.
- Odbor dohľadu nad poskytovaním sociálnej služby v roku 2018 a 2019 vykonal kontroly v

✓ zariadeniach pre seniorov	(11/19)
✓ špecializovaných zariadeniach	(3/ 4)
✓ zariadeniach opatrovateľskej služby	(0/ 2)
✓ domovoch sociálnych služieb	(6/ 7)
✓ opatrovateľskej službe	(2/ 0),

boli zistené rôzne porušenia ústavy a zákonov:

- ľudskoprávne:
 - ✓ vychádzky (časové obmedzenie, určenie času návratu, povinnosť hlásiť miesto návštevy, a pod.),
 - ✓ určenie návštevných hodín a času návštev,
 - ✓ zamykanie hlavného vchodu bez úpravy v domácom poriadku,
 - ✓ pobyt prijímateľa mimo ZSS (povolený/nepovolený pobyt, vypisovanie dovolenkových lístkov, povolenie riaditeľa),
 - ✓ vymedzenie počtu dní pobytu mimo zariadenie (28 / 42)
 - ✓ obmedzenie dospelých prijímateľov v sledovaní TV (do 21,30 hod.)
 - ✓ zákaz požívať alkohol v ZSS pod hrozbou ukončenia poskytovania sociálnej služby bez ohľadu na správanie sa prijímateľa (či je alebo nie je agresívny)
 - ✓ zákaz fajčiť v ZSS bez vyčlenenia priestoru
 - ✓ neriešenie bývania s agresívnym spolubývajúcim
 - ✓ neakceptovanie odmietnutia návštevy zo strany prijímateľa
 - ✓ nerešpektovanie intimity a súkromia prijímateľa
 - ✓ odmietanie zodpovednosti za škodu spôsobenú prijímateľovi zo strany poskytovateľa

- porušovanie §10 zákona o sociálnych službách pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti prijímateľa obmedzovaním osobnej slobody uväzovaním, fixovaním na lôžku,

- kontroly objavili porušenia zákonov už v samotných zmluvách:
 - ✓ zmluva nezrozumiteľná
 - ✓ neuvádzanie sumy úhrady, spôsob jej určenia a suma po uplatnení § 73 ods. 1 až 7 (garancia zostatku)
 - ✓ neuvádzanie počtu odoberaných jedál (ak sa poskytuje stravovanie) – neuplatňovanie § 17
 - ✓ podmienky zvyšovania sumy úhrady
 - ✓ vlastné dôvody jednostrannej výpovede zmluvy zo strany poskytovateľa
 - ✓ nesledovanie príjmu a majetku prijímateľa vôbec alebo nesprávne
 - ✓ nezohľadňovanie garantovaného zostatku 25 % sumy životného minima (nie „vreckového“)
 - ✓ účtovanie úhrady za „nepovolený“ pobyt mimo zariadenia
 - ✓ určenie výšky úhrady v rozpore s cenníkom alebo VZN

- Pri poskytovaní obslužných a ďalších činností zistené:
 - ✓ neposkytovanie pomoci pri odkázanosti v rozsahu potreby podľa rozhodnutia a posudku
 - ✓ poskytovanie sociálnej služby na „odbornej“ úrovni (nedostatok zamestnancov / zamestnanci nespĺňajúci kvalifikačné predpoklady)
 - ✓ poskytovanie stravy nevhodnej pre diabetikov

- ✓ hospodárenie s finančnými prostriedkami prijímateľa bez jeho súhlasu, nepredkladanie vyúčtovania hospodárenia, nedostatočné dokladovanie nákupov
 - ✓ nevyúčtovanie preplatku pri skončení poskytovania sociálnej služby
 - ✓ úschova cenných vecí bez písomnej dohody
- Ďalej boli zistené správne delikty, pri ktorých sa ukladajú pokuty
 - Dostávajú podnety aj priamo od seniorov alebo ich príbuzných, ktorými sa tiež zaoberajú, sekcia kontroly im venuje náležitú pozornosť:
 - ✓ žiada stanovisko poskytovateľa
 - ✓ rieši v spolupráci so zriaďovateľom
 - ✓ odstupuje podľa vecnej príslušnosti -VÚC, RUVZ (hygiena, strava), UDZS (ošetrovateľská a zdravotná starostlivosť), IP, prokuratúra,
 - ✓ vykoná dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb
 - Ministerstvo má záujem, aby seniori mali dostupnú kvalitnú sociálnu službu v rozsahu svojej odkázanosti. Preto poskytuje príspevky na financovanie sociálnych služieb (ZPS, ZOS, DSS, ŠZ) a okrem dohľadu vykonáva aj kontrolu hospodárenia s týmto finančným prostriedkom.

Zákon o sociálnych službách s účinnosťou od 01. 09. 2019 upravuje ďalšiu možnosť „kontroly“ v oblasti sociálnych služieb – hodnotenie kvality poskytovanej sociálnej služby, ale o tom by nám vedela viac povedať riaditeľka odboru hodnotenia kvality poskytovanej sociálnej služby sekcie kontroly ministerstva práce Nadežda Vrtielová Prečinská, ktorej predseda rady vlády následne udelil slovo, aby kontinuálne pokračovala.

Nadežda Vrtielová Prečinská, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- Nadviazala na predchádzajúcu informáciu krátkou informáciou o ďalšom nástroji, ktorým chce ministerstvo vplyvať na zvyšovanie kvality poskytovanej sociálnej služby v zariadeniach.
- Problematika kvality je upravená v zákone č. 448/2008 Z. z. od jeho prijatia v r. 2009.
- Podrobnejšie bola rozpracovaná v roku 2014, kedy sa vytvorili legislatívne predpoklady pre vymedzenie kritérií kvality ako normy a od septembra 2019 začína ministerstvo kvalitu hodnotiť.
- Zákon definuje 4 základné oblasti podmienok kvality, v ktorých bude hodnotiť:
 1. dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd
 2. procedurálne podmienky
 3. personálne podmienky
 4. prevádzkové podmienky

a to percentuálne aj slovne. Ak poskytovateľ dosiahne menej ako 60% splnených podmienok kvality, bude mu uložená lehota na odstránenie nedostatkov, ak tieto opatrenia poskytovateľ nesplní, môže ministerstvo pristúpiť k návrhu na výmaz z registra poskytovateľov

- Za týmto účelom vznikol na ministerstve na sekcii kontroly nový odbor s tímom 14 ľudí pre hodnotenie kvality poskytovanej sociálnej služby so sídlom v Bratislave a detašované pracoviská v Nitre, Žiline a v Košiciach. Hodnotitelia budú v regiónoch, bližšie k poskytovateľom.
- Od roku 2019 na podporu systému hodnotenia kvality zároveň implementujeme Národný projekt „Kvalita sociálnych služieb“, ktorým chceme poskytnúť podporu aj poskytovateľom formou seminárov, kde budú mať možnosť prebrať podmienky kvality s lektormi projektu.
Ďalšou podaktivitou národného projektu je príprava hodnotiteľov a samotný výkon hodnotenia, kde chceme vyškoliť ďalších 64 expertov, ktorí budú spolu s pracovníkmi hodnotiť podmienky kvality, aby sme mohli urobiť každý rok 40 hodnotení a počas trvania projektu ohodnotiť 120 poskytovateľov.

Ján Richter, predseda rady vlády

- Podľa akoval obom riaditeľkám, pripomenul, že na základe požiadaviek poskytovateľov sa fáza kontroly 3x odkladala. Ale netreba mať obavy, nie je to bič na poskytovateľov, skôr prevencia, pretože by sme chceli dosiahnuť čo najlepšiu kvalitu služieb.
- Na samostatnú kapitolu by bolo riešenie denných stacionárov, kde sa po kontrole mnohokrát muselo pristúpiť k najradikálnejšiemu riešeniu a to zrušeniu činnosti.
- V tomto kontexte by rád uviedol, že ministerstvo pripravuje nový projekt, od roku 2021 by mal byť v prevádzke nový informačný systém, kde budú prepojené informácie od jednotlivých poskytovateľov až po ministerstvo. Budeme vedieť kontrolovať tak hospodárenie zariadení, ako i počet čakaťov na poskytnutie služby, (nakoľko mnohí čakatelia na poskytovanie sociálnej služby sú v zoznamoch aj v dvoch, a viac zariadeniach), alebo situáciu v jednotlivých regiónoch...

Anna Ghannamová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb

- Veľmi víta pripravovaný systém kontroly poskytovateľov a hodnotenie kvality, oddelia sa tým poctiví poskytovatelia od nepoctivých, čo je pre nich zásadná vec. Bolo by dobré, aby sa výsledky zverejňovali transparentne, kto a ako porušuje zákon, lebo nemôžeme všetkých hádzať do jedného vreca, neporušujú sa ľudské práva vo všetkých zariadeniach.
- Zároveň poukázala na sťažnú situáciu, v akom nedostatku finančných a ľudských zdrojov musia túto sociálnu službu poskytovať.
- Asociácia pripravila pre týždňom dvojdňovú konferenciu s názvom „Ako, s kým a za čo“ na tému kvality poskytovaných sociálnych služieb, ktorej sa zúčastnil aj štátny tajomník ministerstva práce, Branislav Ondruš.
- Ako príklad uvedie, aká situácia môže nastať, ak manažéri v zariadení niekoho prepustia, napríklad opatrovateľa, pre viacnásobné porušenie pracovnej disciplíny, za bránou nestojí nikto, kto by mal o jeho miesto záujem. Ani úrad práce, ani pracovné agentúry neposkytnú aj tri mesiace žiadny kontakt na záujemcu o prácu. Obchodné reťazce napríklad ponúkajú aj o tristo eur na mesiac viac. Potom môžeme mať nastavené kritéria kvality vysoko, ale nebude mať kto robiť. Samozrejme tým nechce povedať, že je to v poriadku.

- Tým, že poskytovatelia majú sťažené podmienky, sú z pripravovaného hodnotenia vystrašení. Asociácia sa im snaží pomáhať tým, že s nimi preberá štandardy kvality, aby boli poskytovatelia pripravení na hodnotiteľov z ministerstva.
- V asociácií sa tiež zamerali aj na oceňovanie kvalitných pracovníkov, resp. zariadení s nadštandardnými službami, ktorým dávajú značku kvality SK a verí že prístup asociácie bude prispievať k zvyšovaniu kvality sociálnych služieb.

Ján Richter, predseda rady vlády

zareagoval dvomi poznámkami:

- trh práce je na Slovensku veľmi zložitý,
- alarmujúca je aj skutočnosť, že 65 % absolventov sociálnej práce pracuje mimo odbor, nad tým je potrebné sa zamyslieť, lebo spoločnosť dáva na ich vzdelávanie nemalé prostriedky. Minimálne v štátnej a verejnej službe by nemal postačovať len diplom, ale aj odbornosť, vzdelanie v odbore.
- Dal priestor ďalším vyjadriť sa v diskusii

V diskusii členovia rady vlády, páni Uhnák, Kotian, Mikloško, Fabian a pani Gállisová a Blažičková ocenili zvyšovanie kontroly úrovne poskytovaných sociálnych služieb a dodržiavania ľudských práv,

- ✓ zaznel dotaz, ktoré zariadenia je možné kontrolovať,
- ✓ poukázali na veľmi skorý nočný režim v niektorých zariadeniach,
- ✓ nie všetkým sa pozdávalo právo na návštevy počas celého dňa, lebo obmedzuje zasa právo spolubývajúceho na pokoj,
- ✓ odporúčali nájsť spôsob a zamerať sa aj na oceňovanie a motiváciu pracovníkov zotrvať v sociálnych službách, aby sa pracovná sila zastabilizovala.
- ✓ Pani komisárka pre osoby so ZP Zuzana Stavrovská pochválila dobrú spoluprácu s MPSVR SR.

Iveta Ďurišová, Združenie samosprávnych krajov SK8

- je zrejme, že kvalita sociálnych služieb stojí a padá na finančných a ľudských zdrojoch,
- uvádza z vlastnej skúsenosti v Žilinskom samosprávnom kraji, že v tejto oblasti iniciatívne navýšili platy pre opatrovatelky nie o 5-10%, ale 20% a výsledok sa dostavil v podobe menšej fluktuácie a chorobnosti,
- keďže 220 hodinový opatrovateľský kurz je nepostačujúci, pokusne chcú zaviesť 4-ročné štúdium s dvoma rokmi teórie a dva roky prax v zariadeniach, aby absolventi vedeli, do akého prostredia idú pracovať.

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol, že na ministerstvo chodia aj podnety, ktoré majú trestno-právny charakter a končia u orgánov činných v trestnom konaní,
- následne ukončil diskusiu a dal predkladateľom priestor zodpovedať otázky.

Mária Košútová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- každý poskytovateľ, či verejný, súkromný, alebo cirkevný, by mal byť zaregistrovaný v registri poskytovateľov sociálnych služieb, dohľad sa robí u poskytovateľov náhodne vybraných z registra, alebo na základe podnetu,
- ak poskytuje niekto sociálne služby bez registrácie, dostane pokutu až do výšky 3500 Eur, máme aj také prípady, ale jedná sa hlavne o zariadenia predškolské – detské jasle...
- na základe podnetov si nočný dozor do budúcnosti opäť naplánujú,
- čo sa týka nezrovnalostí finančných, týkali sa hlavne hospodárenia s peniazmi klientov, ktoré musia zostať na účte klienta po odpočítaní úhrad za služby, a to príjmov a výdavkov na nich, nedostatky sa dali odstrániť dôslednou evidenciou zostatkov, v niektorých zariadeniach majú ukázkový systém evidencie peňazí a informovanosti klientov zavedený v počítači, v niektorých naopak majú klienti malé slovníčky pri sebe a zapisujú im tam každý pohyb na ich účte,
- čo sa týka práva na návštevy počas celého dňa, väčšina poskytovateľov má pre návštevy zriadené buď miestnosti, alebo sedenia na chodbe, kde je možné stretávať sa s návštevami. Potvrdila aj slová pani komisárky pre OZP o dobrej spolupráci, viaceré podnety prišli práve z úradu komisára pre OZP.

Nadežda Vrtielová Prečinská, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- doplnila k otázke odmeňovania externých hodnotiteľov podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby len toľko, že zatiaľ sú na to vyčlenené peniaze cez národný projekt. Nasledujúce 4 roky si odborne pripravíme databázu hodnotiteľov. Financovanie je nastavené veľmi motivačne, na obdobie 4 rokov. Potom uvidíme, ako sa vyvinie situácia ďalej.
- predseda rady vlády následne ukončil bod programu a navrhol závery k bodu programu, ktoré boli jednomyselne schválené.

Záver:

Rada vlády:

- *vzala na vedomie informáciu o zisteniach z výkonov dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb v zariadeniach pre seniorov na Slovensku v roku 2018*
- *odporúča predkladať informáciu o dohľade nad kvalitou poskytovaných sociálnych služieb a dodržiavaní ľudských práv v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov každoročne na niektorom zo zasadnutí*

Ref. Uznesenie č. 94, schválené dňa 21. októbra 2019

- **Bod č. 6 Informácia o liste verejnej ochrankyne práv o vykonaní celoslovenského prieskumu úrovne kontroly dodržiavania ľudských práv v zariadeniach sociálnych služieb so zameraním na seniorov**
- **- stanovisko sekcie sociálnej a rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR k správe z vykonaného prieskumu**

➤ **- stanovisko sekcie kontroly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR k správe z vykonaného prieskumu**

Ján Richter, predseda rady vlády

- otvoril ďalší bod rokovania, ktorý svojou problematikou do istej miery nadväzuje na predchádzajúci bod programu,
- podkladový materiál je obsiahly, bol prílohou k pozvánke, členovia mali možnosť sa s ním oboznámiť,
- predmetom správy sú zistenia verejnej ochrankyne práv, predkladáme ich spolu so stanoviskami vecných sekcií ministerstva,
- istým spôsobom sú zistenia z prieskumu pre nás pomoc, na základe ktorej by sme sa mali vyvarovať istých chýb, i keď je otázne, či sa pri takom množstve kontrolovaných subjektov dajú robiť závery,
- dal priestor zástupcom vecných sekcií povedať niečo na úvod k svojim stanoviskám, ktorí túto možnosť nevyužili,
- Riaditeľka odboru dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb Mária Košútová by rada uviedla na pravú mieru číselný rozdiel v počte zariadení zo svojej správy a správy verejnej ochrankyne práv, v ktorých urobili dohľad. Ide o to, že seniori sú klientmi aj v iných zariadeniach, ako sú zariadenia pre seniorov.
- Následne otvoril diskusiu, i keď sčasti sme ju vyčerpali v predchádzajúcom bode.

Anna Ghannamová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb

- do diskusie sa prihlásila, aby sme o poskytovateľoch povedali aj niečo pozitívne, rada by dala do pozornosti laureátov Národnej ceny starostlivosti „Dobré srdce“, nad ktorým za pomoci pána ministra prevzal záštitu a poskytol aj finančné prostriedky pán premiér,
- máme tu teda aj excelentných poskytovateľov sociálnych služieb, aj excelentných pracovníkov v sociálnych službách a bolo by dobré venovať také isté úsilie ich zviditeľňovaniu, ako venujeme kontrolám,
- niečo málo k značke kvality, ktorú sme implementovali z Česka, ktorou oceňujeme nadštandard poskytovaných sociálnych služieb a úroveň poskytovaných služieb očami prijímateľa,
- nie je to dávno, bola odovzdávať ocenenie dvom slovenským zariadeniam,
- jedno verejné zariadenie z Rožňavy – Subsídium dostalo 4 hviezdičky a jedno neverejné z Jablonoňa dostalo až 5 hviezdičiek, čo je najvyššie ocenenie a treba túto prácu zviditeľňovať, dávať za príklad,
- verí, že cena „Dobré srdce“ bude aj s pomocou ministerstva pokračovať aj naďalej.
- Nakoľko sa do diskusie nikto ďalší neprihlásil, predseda rady vlády diskusiu ukončil.

Záver:

- ***Rada vlády vzala na vedomie Informáciu o liste verejnej ochrankyne práv o vykonaní celoslovenského prieskumu úrovne kontroly dodržiavania ľudských práv v zariadeniach sociálnych služieb so zameraním na seniorov,***

- - stanovisko sekcie sociálnej a rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR k správe z vykonaného prieskumu
- - stanovisko sekcie kontroly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR k správe z vykonaného prieskumu

Ref. Uznesenie č. 95, schválené dňa 21. októbra 2019

➤ **Bod č. 1. Periodická správa o vývoji kriminality páchanej na senioroch za rok 2018**

Ján Richter, predseda rady vlády

- pristúpil k otvoreniu ďalšieho bodu programu, ktorý je predmetom rokovania každoročne, nakoľko s kriminalitou páchanou na deťoch, ženách a senioroch sa stretávame dosť často a v neposlednom rade aj od svojich najbližších. Je veľmi dôležité, aby aj zo strany orgánov činných v trestnom konaní, zo strany polície bola vykonávaná prevencia, ktorú považujeme za veľmi dôležitú a potrebnú,
- materiál členovia rady vlády dostali s pozvánkou,
- odovzdal slovo generálnemu riaditeľovi úradu kriminálnej polície Stanislavovi Špankovi, aby uviedol bod programu.

Stanislav Španko, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

- uviedol, že správa bola spracovaná na Úrade kriminálnej polície Prezídia policajného zboru, nevyplývajú z nej žiadne úlohy ani opatrenia, ktoré by bolo prijaté,
- požiadal predsedu rady vlády o možnosť odovzdať slovo kolegyni z úradu kriminálnej polície, pani Ľube Rehánkovej, ktorá správu spracovala.

Ľuba Rehánková, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

- na začiatok by upriamila pozornosť, že z pohľadu polície je senior osoba nad 60 rokov, je to zakotvené aj v trestnom zákone, ako chránená osoba a teda štatistika uvedená v správe sa týka osôb nad 60 rokov,
- seniори, tak ako deti, sú rizikové skupiny obetí, preto si policajný zbor kladie za prioritu chrániť ich, ako zraniteľné osoby,
- ak sa prítomní trochu venovali správe a preštudovali materiál, dovolila by dať do pozornosti prílohy, kde je všetko rozpisované a dá sa z toho veľmi dobre čítať,
- veľkým pozitívom je znižovanie celkovej kriminality a v poslednom čase aj kriminality páchanej na senioroch, čo sa pripisuje rozsiahlej prevencii,
- následne sa postupne venovala analýze jednotlivých príloh a rozobrala jednotlivé druhy kriminality,
- policajný zbor je represívna zložka, ale robia množstvo preventívnych aktivít,
- v prílohe je aj odpočet preventívnych opatrení, výsledkom ktorých je pokles kriminality,
- medzi novšie opatrenia patrí leták „desatoro pre seniora“, ďalej projekt „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám“ vytvorenie kontaktných bodov, kde budú obeť dostávať poradenstvo rôzneho druhu,
- zameriavajú sa aj na domáce násilie, ktoré má stúpajúcu tendenciu,
- bude rada, ak priložené propagačné materiály budú členovia rady vlády ďalej šíriť,

- na záver by rada zdôraznila, že chrániť zraniteľné osoby je prioritou MV SR aj Policajného zboru a preto budú naďalej monitorovať túto kriminalitu, naďalej budú zisťovať nové modusy operandi a naďalej nás o výsledkoch budú informovať.

Ján Richter, predseda rady vlády

- Poďakoval za správu, je to veľmi obsažný materiál, ktorý by nemal byť len na jedno použitie, dá sa s ním pracovať v priebehu celého roka, chcel by požiadať aj predstaviteľov seniorských organizácií, aby materiál využívali na stretnutiach so svojimi členmi a využívali aj propagačné materiály, sú veľmi dôležité a boli by sme aj my radi, aby klesajúca tendencia tejto špecifickej kriminality pokračovala.
- Následne otvoril diskusiu.

Lúbia Gáliková, Fórum pre pomoc starším

- Keďže sa dlhodobo tejto problematike venujú, majú nadštandardnú spoluprácu s MV SR,
- prácu ministerstva vyzdvihla, lebo preventívne opatrenia, ktorých je množstvo, majú za následok znižovanie kriminality, seniori vedia lepšie reagovať, vedia sa brániť,
- v októbri mala 14 prednášok po celom Slovensku,
- aj účasť médií na prevencii je veľmi dôležitá,
- napriek tomu domáce násilie je mimoriadne vážna vec, oni sa teraz budú zameriavať hlavne na domáce násilie, na seminároch robia prieskum, je to veľmi ťažké identifikovať, nakoľko násilie na nich páchajú ich najbližší, za čo sa veľmi hanbia, ide aj o peniaze a dedičstvá.

Jozef Mikloško, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- ocenil správu, privítal by, keby si ľudia mohli jedným klikom na internete nájsť tieto informácie, túto správu,
- jedna vec ho ale trápi, a to je prístup spoločnosti k starším ľuďom, možno by bolo dobré urobiť nejakú kampaň, aká bola proti násiliu na ženách, aby sa nejako zmenil postoj spoločnosti, zlepšili sa vzťahy medzi generáciami, uvedomuje si, že je to beh na dlhé trate. Ale seniori sú tu, je ich čoraz viac a treba si ich vážiť, majú nesmierne množstvo skúseností, ktoré mladí tiež budú mať v ich veku, teraz sa však môžu navzájom dopĺňať.

Margita Fabiánová, Jednota dôchodcov na Slovensku

- za Trnavský kraj môže potvrdiť, že JDS robí prednášky k prevencii pre svojich členov dlhodobo,
- veľmi kvitujú projekt MV SR a vznik kontaktných bodov, v súčasnosti sa preškoľujú seniorskí lektori a vidia v tom prínos, budú pomáhať svoji svojim,
- v súčasnosti je v trnavskom kraji prioritou zisťovanie a odhaľovanie domáceho násillia, je to veľký problém,
- riaditeľ odboru prevencie kriminality kancelárie MV SR, Jozef Halcín, prisľúbil viac materiálov pre lektorov, aby sa prevencia rozšírila ku všetkým seniorom.

Zuzana Stavrovská, Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím

- položila otázku, ako a či sú školení policajti prvého kontaktu aj z hľadiska psychosociálnych zručností, aby vedeli odhaľovať domáce násilie, zlé zaobchádzanie sa v domácom prostredí veľmi ťažko dokazuje,
- či majú nejaké záväzné postupy? Túto trestnú činnosť je veľmi ťažko dokázať, ak policajti nedostanú od príbuzných povolenie na vstup do domácnosti, ak obeť príde ku dverám, všetko poprú v záujme ochrany svojej osoby, potom sú tie zistenia nepriaznivé,

Stanislav Španko, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

- možno niekto zaregistroval, že nie je to tak dávno, čo pani ministerka s prvou viceprezidentkou policajného zboru, predstavili projekt odhaľovania domáceho násillia všeobecne, lebo či je násillie páchané na ženách, alebo senioroch, modus operandi je stále rovnaký,
- potvrdil, že policajti na odbore špeciálneho vyšetrovania prezidia policajného zboru majú podrobne rozpracovanú metodiku a postupy pre jednotlivé zložky na vyšetrovanie takýchto trestných činov, už od nahlásenia trestného činu,
- metodika je veľmi podrobná, policajti sú školení a inštruovaní, ale nedá sa aplikovať na všetky prípady rovnako, pretože každý prípad je špecifický a preto nie sú záväzné,
- robia však aj rôzne iné opatrenia, nie je to tak dávno, pre obzvlášť zraniteľné osoby otváralo prezidium policajného zboru nové vypočúvacie miestnosti, aj výsluch tu je vedený špecificky, v prípade potreby prizývajú aj odborníkov.

Michal Kotian, Jednota dôchodcov na Slovensku

- položil otázku pani Rehánkovej, koľko vinníkov z trestných činov páchaných na senioroch je odhalených a potrestaných. A ako docieľiť, aby senior mal sám záujem nahlásiť trestný/páchaný čin.

Anna Ghannamová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR

- podotkla – keďže seniori majú vo vyššom veku zdravotné problémy, objasnenosť v určitých veciach je ťažká. Senior, napr. pri demencii/alzheimerovi, má chvíľky, keď si pamätá/nepamätá, a to s tým súvisí. V budúcnosti, ak by sa robila kampaň v súvislosti s prevenciou kriminality, treba pripomínať aj úlohu rodiny a dospelých detí, ktoré by sa mali starať o svojich rodičov.

Luba Rehánková, Ministerstvo vnútra SR

- poukázala, že v správe v úvodnej časti sú spomenuté faktory, napr., že ľudia sú starší, majú vyššiu chorobnosť..., ktoré vplývajú na objasnenosť a odhaľovanie tejto trestnej činnosti. Páchanie trestnej činnosti prostredníctvom legiend, tam je nízka, 14-percentná objasnenosť. Je to preto, že vyvolávajú zahraniční páchatelia, je tam ťažká medzinárodnoprávna pomoc, a teda zdĺhavá objasnenosť. Do budúcnosti sa do správy môže pri každej jednej trestnej činnosti doplniť objasnenosť a doplniť sa môže aj podkapitola domáceho násillia.
- spomenula, že na Úrade kriminálnej polície je každý vyšetrovateľ preškolený, ako má postupovať pri domácom násillí.

Ján Richter, predseda rady vlády

- poďakoval za obsažný materiál a vyjadril spokojnosť s touto diskusiou,
- následne ukončil bod rokovania so záverom:

Záver:

- *Rada vlády vzala na vedomie periodickú správu o vývoji kriminality páchanej na senioroch za rok 2018*

Ref. Uznesenie č. 96 schválené 21. októbra 2019

- **Bod č. 2 Informácia o činnosti expertnej pracovnej skupiny na analýzu možnosti zavedenia poistenia v odkázanosti na pomoc inej osoby**

Ján Richter, predseda rady vlády

- otvoril ďalší bod programu a odovzdal slovo pani prof. Kvetoslave Repkovej z IVPR,

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny Slovenskej republiky

- uviedla druhý bod programu v stručnej prezentácii,
 - cieľom je informovať o tejto iniciatíve,
 - štruktúra prezentácie je rozdelená do tematických celkov: 1. kontext, 2. odborné zabezpečenie, 3. realizované práce, 4. predbežné závery, 5. otvorené otázky a budúcnosť.
1. v NPAS 2014 – 2020 je v časti 7.3 v celi 10 dôchodkové zabezpečenie zavedený politický záväzok pre MPSVR SR a spolupracujúce organizácie, a to je záväzok zanalyzovať možnosti zavedenia poistenia v odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby (OPIO-P).
 2. v januári 2019 vznikla expertná pracovná skupina, ktorá pripravuje analýzu možnosti zavedenia poistenia osoby odkázanej na pomoc inej osoby (EPS-APO). EPS-APO je poradný orgán GR Polakovičovej-Kolesárovej sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia (SSPDS) MPSVR SR, ktorej činnosť procesne garantuje zástupkyňa IVPR. Skladá sa z: MPSVR SR, MZ SR, MF SR... Príprava analýzy sa zabezpečí v rámci uskutočňovania úloh kontraktu medzi MPSVR SR a IVPR na rok 2019.
 3. EPS-APO sa venovala vzájomnému pochopeniu, čo je to odkázanosť na pomoc inej osoby ako životná skúsenosť človeka a ako sociálna udalosť ako predmetu verejnej politiky. Ďalej EPS-APO analyzovala národnú politiku odkázanosti na pomoc inej osoby. Rozsiahlo sa analyzovali zahraničné skúsenosti, osobitne nemeckého systému OPIO-P. Formulovali sa východiskové parametre, koordináty a zrealizovali sa prvotné výpočty.
 4. Ak sa v budúcnosti uvažovalo o OPIO-P bolo by to primárne poistenie, ktoré by saturevalo financovanie osobnej starostlivosti o odkázané osoby. Ak by sa uvažovalo o niečom takomto nebude to jediný zdroj financovania odkázanosti na pomoc inej osoby. Nadalej by sa politika sociálneho poistenia musela komplementovať s kompenzačnou politikou, ktorá poskytuje technickú pomoc

ľuďom odkázaným na pomoc inej osoby. Odborná iniciatíva na analýzu možnosti zavedenia OPIO-P nie je niečo, čo má nahradiť legislatívnu iniciatívu na prijatie zákona o dlhodobej starostlivosti či zákona o jednotnej (zdravotnej) posudkovej činnosti. Aj keby sa uvažovalo, že sa zavedie poistenie v odkázanosti, neočakáva sa, že sa vyriešia všetky súčasné problémy a riziká.

5. V čom je riešenie cez systém OPIO-P výhodnejšie/efektívnejšie/vhodnejšie ako riešenie cez iný sociálno-politický nástroj (napr. OPIO štátnu sociálnu dávku). Zakladá riešenie cez OPIO-P udržateľnosť do budúcnosti v kontexte demografického vývoja? V decembri 2019 bude finalizovaný analytický materiál pripomienkovaný v celej EPS-APO štruktúre, s IVPR odovzdaný preberacím konaním MPSVR SR pani GR Polakovičovej-Kolesárovej. Materiál bude zverejnený na web stránke MPSVR SR.

Ján Richter, predseda rady vlády

- smerom k hodnote za peniaze poznamenal, že nie vždy to, čo je ekonomické, je aj prosociálne. Je potrebné nájsť rozumný balans, aby nám euro či dolár neurčovali, odkiaľ a pokiaľ. Hoci, prirodzene, darmo budeme chcieť, keď raz rozpočet na to nemá,
- poďakoval pani prof. Repkovej za prezentáciu,
- zároveň požiadal o ospravedlnenie, nakoľko pre neodkladné pracovné povinnosti musí opustiť rokovanie a odovzdal slovo druhému podpredsedovi rady vlády páňovi Lipianskemu, ktorý následne otvoril diskusiu.

Igor Fabián, Jednota dôchodcov na Slovensku

- položil otázku, kto by mal financovať poistenie OPIO-P a akým spôsobom.

Jana Polakovičová-Kolesárová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

- uviedla, že základným východiskovým predpokladom na analýzy je to, že toto poistenie by si mala platiť osoba, ktorá bude túto službu dostávať.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny Slovenskej republiky

- poistenie by si mala platiť osoba v priebehu produktívneho veku na paritnom princípe, tak sa platí dôchodkové poistenie, nemocenské poistenie..., bol by to nový pilier sociálneho poistenia.

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, JDS

- navrhol, aby rada vlády na najbližšom zasadnutí dostala relevantné výstupy z analytického materiálu.

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- podľa neho budú výstupy dôležité pre budúcnosť a preto, aby to, čo bolo v predchádzajúcom NPAS 2014 – 2020 už bolo exaktnejšie pomenované v novom NPAS 2021 – 2030, z toho vyjdú podklady, na základe ktorých bude musieť vzniknúť nejaké ekonomicko-sociálno-politické rozhodnutie.

Anna Ghannamová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR

- objasnila, že EPS-APO sa zaoberá poistením OPIO-P preto, že poskytovatelia v SR nemajú dostatok finančných zdrojov na súčasnú potrebu zabezpečenia dlhodobej starostlivosti.

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, JDS

- následne ukončil diskusiu k bodu rokovania č. 2 so záverom:

Záver:

- *Rada vlády vzala na vedomie informáciu o činnosti expertnej pracovnej skupiny na analýzu možností zavedenia poistenia v odkázanosti na pomoc inej osoby*

Ref. Uznesenie č. 97 schválené 21. októbra 2019

- **Bod č. 3 Informácia o postupe prác na príprave nového Národného programu aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030**

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, JDS

- otvoril rokovanie k bodu č. 3,
- odovzdal slovo pani generálnej riaditeľke z SSPDS, Jane Polakovičovej-Kolesárovej, aby uviedla materiál,
- materiál k tomuto bodu bol prílohou pozvánky.

Jana Polakovičová-Kolesárová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

- informovala, že k zásadnému inštitucionálnemu uchopeniu tejto témy zatiaľ nedôjde, pripravujú návrh, ako v súčasných podmienkach čo najoperatívnejšie pristúpiť k tvorbe nového NPAS (NPAS II),
- po marcovom zasadnutí rady vlády prekonzultovali s pani prof. Repkovou a pánom doktorom Nemečkom ďalšie možnosti prípravy, a to aj vzťah problematiky aktívneho starnutia a prípravy konkrétneho dokumentu k Vízií a stratégii rozvoja Slovenska do roku 2030,
- pani prof. Repková, doc. Nemeček a SSPDS si nemyslí, že je postačujúce, aby existovala výlučne Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 a nevypracovával sa komplexný dokument týkajúci sa problematiky aktívneho starnutia,
- pánovi ministromi odporučili, aby program Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 zostal strešným dokumentom a v nasledujúcom období by sa začal pripravovať NPAS II. Práca je rozčlenená do dvoch období.
- Prvá, analytická fáza je od októbra do februára 2020. Do prípravných analytických prác sú zaangażovaní odborníci: doc. Baláž, doktor Šproch a doc. Bednárík, ktorí spolu so sekciou SSPDS by mali gestorovať, koordinovať prípravu NPAS II. Za podpory a spolupráce pani prof. Repkovej a doktora Nemečka by sa v prvej fáze

pripravili základné dokumenty a spracovali analytické východiská pre jednotlivé oblasti podpory aktívneho starnutia. V nasledujúcom období sa budú v súčinnosti s relevantnými ministerstvami, inými ústrednými orgánmi štátnej správy a ďalšími zainteresovanými inštitúciami jednotlivé oblasti podpory hlbšie rozpracovávať do úrovne opatrení. Po intenzívnych odborných diskusiách sa predpokladá finalizácia textu NPAS II v priebehu tretieho štvrťroka 2020 a jeho následné predloženie na schválenie vláde SR.

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, JDS

- je si vedomý, že NPAS II bude tvorený v úplne iných podmienkach, ako bol tvorený NPAS 2014 – 2020, schválený vo vláde SR,
- myslí si, že v ďalšom období musí výrazne zaznieť hlas JDS a ZKS, a to z hľadiska praktických skúseností. JDS má svojich 5 priorít, jedna z nich je budovanie sociálnych zariadení. Pre JDS je dôležité aj prirodzené rodinné prostredie. To sú už veci aj inak finančne náročné, vyžadujú si istú analýzu z hľadiska obdobia 2020 – 2030. V agende 2030 sa nachádza celý rad vecí, členov/ky upozornil na kapitolu č. 3, ktorá sa dotýka seniorov.
- následne otvoril diskusiu,

Hana Blažičková, zastupujúca štátneho tajomníka Ministerstva kultúry SR Ivana Sečíka

- rezort kultúry podporuje názor, že téma seniorov a národného programu musí byť riešená systémovo. Je to živý dokument, ktorý by mal zastrešovať strešný orgán, alebo inštitúcia, s ktorou budú subjekty komunikovať, a následne sa bude pripravovať priebežná aktualizácia.
- uvažovať by sa mohlo aj o tom, ako nájsť riešenie na inštitucionálne uchopenie, nositeľom bude vždy MPSVR SR. V dokumente sa musí otvoriť verejná diskusia mimo MPK. Potrebne je uvažovať aj o participatívnom rámci.

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- na MPSVR SR sa vytvorili predpoklady na vypracovanie NPAS II,
- myslí si, že zatiaľ nie je nastolenie otázky inštitucionalizácie aktuálne, pretože na Slovensku sa riešia veci, až keď sú akútne. A keď akútne uvidíme, že starnutie populácie a demografický vývoj vôbec nie sú len vecou seniorov, ale viac vecou celej spoločnosti, vtedy k tomu dôjde.
- do novembra sa bude snažiť zmapovať participačný priestor, ktorý dnes majú seniori, a to od rady vlády cez splnomocnenca pre občiansku spoločnosť. Prvá fáza končí vo februári 2020, následne príde úloha pre seniorské organizácie, ako je JDS, ZKS..., aby vniesli do pripravených podkladov svoje skúsenosti pre rozhodovanie o výstupoch.

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, JDS

- myslí si, že JDS a ZKS, ako dve rozhodujúce seniorské organizácie musia vstúpiť do procesu prípravy už v novembri, aby mali viac časového priestoru.

Anna Ghannamová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR

- požiadala, aby sa nezabudlo na veľkú skupinu seniorov a ľudí, ktorí sú v OPIO službách.

Jana Polakovičová-Kolesárová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

- zareagovala, že tak ako povedal pán Nemeček, inštitucionálne uchopenie v tejto situácii (pred voľbami), v ktorej sa nachádzame, je zložité. Dokument budeme určite pripravovať participatívnym spôsobom, tejto témy sme sa chopili, aj keď je to nad rámec našich organizačných kompetencií, ale je to potrebné urobiť,
- opatrenia sa budú navrhovať až od marca 2020, momentálne sa mapuje situácia, aká je v oblasti v zdravotnej starostlivosti, v oblasti vzdelávania... následne, keď budú pripravené analytické dokumenty a navrhnutá kostra NPAS II, teda vo februári 2020, sa budeme s členmi rady vlády rozprávať a pozrieme sa, aké výstupy máme k dispozícii, aké budú problémy, a potom sa začnú spoločne navrhovať opatrenia.

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, JDS

- dôležité je, že máme základný obsah tém, ktoré sú v NPAS 2014 – 2020, a vieme, na čo sa treba pripraviť,
- do diskusie sa nikto ďalší neprihlásil, preto ukončil bod rokovania.

Záver:

- ***Rada vlády vzala na vedomie informáciu o postupe prác na príprave nového NPAS na roky 2021 – 2030***

Ref. Uznesenie č. 98 schválené 21. októbra 2019

- **Bod č. 5 Koľko stoja sociálne služby pre odkázaných seniorov a kto ich platí?**

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, JDS

- otvoril rokovanie k bodu č. 5,
- materiál k tomuto bodu bol prílohou pozvánky, členovia rady vlády mali možnosť sa s ním oboznámiť,
- následne dal slovo predsedníčke APPS v SR Anne Ghannamovej, aby v krátkosti uviedla bod programu.

Anna Ghannamová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR

- APSS v SR: – poukazuje na nedostatky zákona č. 448/2008 o sociálnych službách; – pozitívne hodnotí zmeny, ktoré urobil rezort pri zmene podmienok vyplácania a určení valorizácie príspevku MPSVR SR na služby podmienené odkázanosťou, ale aj poslednou novelou, kde bol zmenený vzorec na výpočet finančného príspevku na prevádzku (FPP) a garantované nezapočítavanie financií zo zdravotných poisťovní do vzorca; – ako zástupcovia časti poskytovateľov sme vzniesli požiadavky začiatkom roka na vedenie rezortu práce, z ktorých bola splnená jedna. Zostali ďalšie nevyriešené požiadavky, a to: a) „zrovnoprávnenie“ minimálnej mzdy pre verejných

i neverejných poskytovateľov; b) zrušenie podmienenosti súladu poskytovateľa s komunitným plánom a koncepciou rozvoja s. s. na priznanie príspevku pre prijímateľa u neverejného poskytovateľa s. s. z MPSVR SR; c) komplexné zrovnoprávnenie spôsobu financovania verejných a neverejných poskytovateľov s. s.; d) prijatie zákona o dlhodobej starostlivosti s rešpektovaním pripomienok odbornej praxe; e) zabezpečenie dostatočného financovania služieb krízovej intervencie...

Peter Szabo, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

- informoval, že bola prijatá novela zákona o sociálnych službách, ktorá prináša vytvorenie podmienok pre informačný systém v oblasti sociálnych služieb. Mal by to byť rezortný systém.
- Ťažiskovým zdrojom akýchkoľvek informácií o sociálnych službách sú pre nás najmä štatistické výkazy, ktoré sa ťažko získavajú. Štatistickému úradu určitý čas trvá, kým ich vyhodnotí. Údaje, ktoré zo štatistických výkazov vyplývajú, z nich napr. sociálne správy alebo správy o sociálnej situácii obyvateľstva, sú staršieho dáta, a ak by ste chceli aktuálne informácie, je obmedzený zdroj údajov. MPSVR SR používa informácie od VÚC, ktoré sú z hľadiska centrálného registra poskytovateľov sociálnych služieb najaktuálnejšie údaje, ktoré máme, hovoria o kapacitách, počtoch poskytovateľov, alebo regionálnom rozdelení.
- Snahou je od roku 2021 vytvoriť nejaký informačný systém v oblasti sociálnych služieb, ktorého prevádzkovateľom by bolo MPSVR SR, z neho by boli dostupné údaje, ktoré treba mať k dispozícii. Ak sa má nejaký systém seriózne meniť, ovplyvniť, verí, že sa to spoločnými silami podarí. Ocenil by spoluprácu aj s neverejnými poskytovateľmi alebo so zástupcami poskytovateľov sociálnych služieb, ale aj so samosprávnymi krajmi... Vidí tu priestor na konsenzus.

Jozef Mikloško, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- poznamenal, že rodina je najhlavnejšia, kto sa má postarať o starších ľudí.

Anna Ghannamová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR

- súhlasila s pánom Mikloškom. Zo svojej praxe bola milo prekvapená, ako sa príbuzní našich prijímateľov starajú, ako často, niektorých denne, ich rodina navštevuje. V súčasnosti sa rodina nemôže postarať o príbuzných, pretože staroba sa predĺžila (výška priemerného veku).
- podotkla, že vo väčšine zariadení sociálnych služieb sú seniori vo veľmi ťažkých a vážnych stavoch a zabezpečovať starostlivosť v najťažších prípadoch v domácom prostredí je veľmi náročné, pretože tam už musí byť odborná starostlivosť.

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, JDS

- z osobných skúseností a návštev potvrdil spomínaný stav, ktorý prezentovala pani Ghannamová. Za posledné roky došlo k spolupráci a pochopeniu, že to je záležitosť MPSVR SR aj MZ SR.

Peter Szabo, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

- zovšeobecnil, že v zariadeniach sociálnych služieb celkovo sa musia často riešiť neľahké situácie. Poprosil, ak sa akákoľvek komunikácia vedie v oblasti sociálnych

služieb, aj keď sú kritické zistenia, aby boli vedené tak, aby sa o nich nekonštatovalo, že sú univerzálne platné. Zamestnanci zo zariadení sociálnych služieb by si zaslúžili zo strany MPSVR SR pozitívnu motiváciu i ocenenie. V rámci hodnotenia kvality MPSVR SR možno pomôže pri výmene skúseností, aby sme sa vedeli vzájomne od seba poučiť a predísť určitým veciam.

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, JDS

- súhlasil s rozšírením uznesenia tohto bodu rokovania,
- poďakoval pánovi riaditeľovi Szabovi a následne ukončil diskusiu.

Záver:

Rada vlády vzala na vedomie:

- *Koľko stoja sociálne služby pre odkázaných seniorov a kto ich platí? – informatívny materiál*
- *Stanovisko Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zo sekcie sociálnej a rodinnej politiky*

Ref. Uznesenie č. 99 schválené 21. októbra 2019

➤ **Bod č. 5 Rôzne**

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády, JDS

- keďže do bodu Rôzne sa nikto neprihlásil, poďakoval prítomným za aktívnu účasť a ukončil rokovanie.

V Bratislave 11. novembra 2019

Zapísala:

Lívia Jurová, v. r. tajomníčka rady vlády

Schválil:

Ján Richter, v. r. predseda rady vlády

Zvukový záznam je k dispozícii na sekretariáte rady vlády.

VYSVETLIVKY – SKRATKY:

MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Agenda 2030	Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
JDS	Jednota dôchodcov na Slovensku
ZKS	Združenie kresťanských seniorov Slovenska
APSS	Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR
EÚ	Európska únia
VÚC	Vyšší územný celok
NPAS	Národný program aktívneho starnutia 2014 – 2020
ZP	zdravotné postihnutie; zdravotne postihnutí
RTVS	rozhlas a televízia Slovenska
DDS	doplňkové dôchodkové sporenie
OZP	osoby so zdravotným postihnutím